

Velfærdsfaggrupper i Københavns Kommune

April 2022

Executive summary

I denne rapport forsøger vi at kvantificere behovet for velfærdsmedarbejdere i Københavns Kommune frem mod 2030. Det bør bemærkes, at der er tale om en fremskrivning, som bygger på en række antagelser. Fremskrivninger er forbundet med usikkerhed, og der er derfor ikke tale om et præcisionsværktøj. Derfor er tallene præsenteret i fremskrivningen afrundet til nærmeste 50'er. Resultaterne beskriver dog en forventet udvikling og retning i efterspørgslen efter og udbuddet af medarbejdere i udvalgte velfærdsfaggrupper med arbejde i Københavns Kommune. Rapporten finder at:

- I. Købehavns Kommune forventes at vokse, og den demografiske sammensætning af borgerne i kommunen forventes at påvirke efterspørgslen efter velfærdsservices.
- II. Alderssammensætningen i velfærdsfaggrupperne forventes at påvirke udbuddet af medarbejdere i velfærdsfaggrupperne frem mod 2030.
- III. Den demografiske efterspørgselsvækst forventes at være størst blandt social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere målt i relative ændringer og mest blandt social- og sundhedshjælpere, pædagoger/socialpædagoger og sygeplejersker målt i absolutte ændringer.
- IV. Alle velfærdsfaggrupper, med undtagelse af socialrådgivere og pædagogiske assistenter, forventes at have en efterspørgsel, som ikke bliver mødt af et tilsvarende udbud. Manglen forventes at være relativt størst for social- og sundhedsassistenter og –hjælpere og absolut for social- og sundhedshjælpere og sygeplejersker.
- V. Sund aldring forventes at mindske efterspørgslen efter medarbejdere i de velfærdsfaggrupper, som beskæftiger sig med ældre (sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter og –hjælpere). Dog forventes sund aldring ikke at medføre en "balance" mellem udbud og efterspørgsel for disse grupper.
- VI. Udflytning af uddannelsespladser på fire af de store velfærdsuddannelser (Sygeplejersker, Socialrådgivere, Pædagoger/Socialpædagoger og Lærere) forventes at mindske udbuddet af medarbejdere i velfærdsfaggrupperne. Set i forhold til den forventede mangel i standardscenariet er påvirkningen af udflytning frem mod 2030 dog begrænset.
- VII. Normeringerne i daginstitutionerne i Københavns kommune var i 2020 tæt på minimumsnormeringerne. Derfor er påvirkningen fra minimumsnormeringer på den forventede mangel efter pædagoger i 2030 lav. Minimumsnormeringer påvirker den forventede mangel gennem en øget efterspørgsel og forventes at øge manglen.

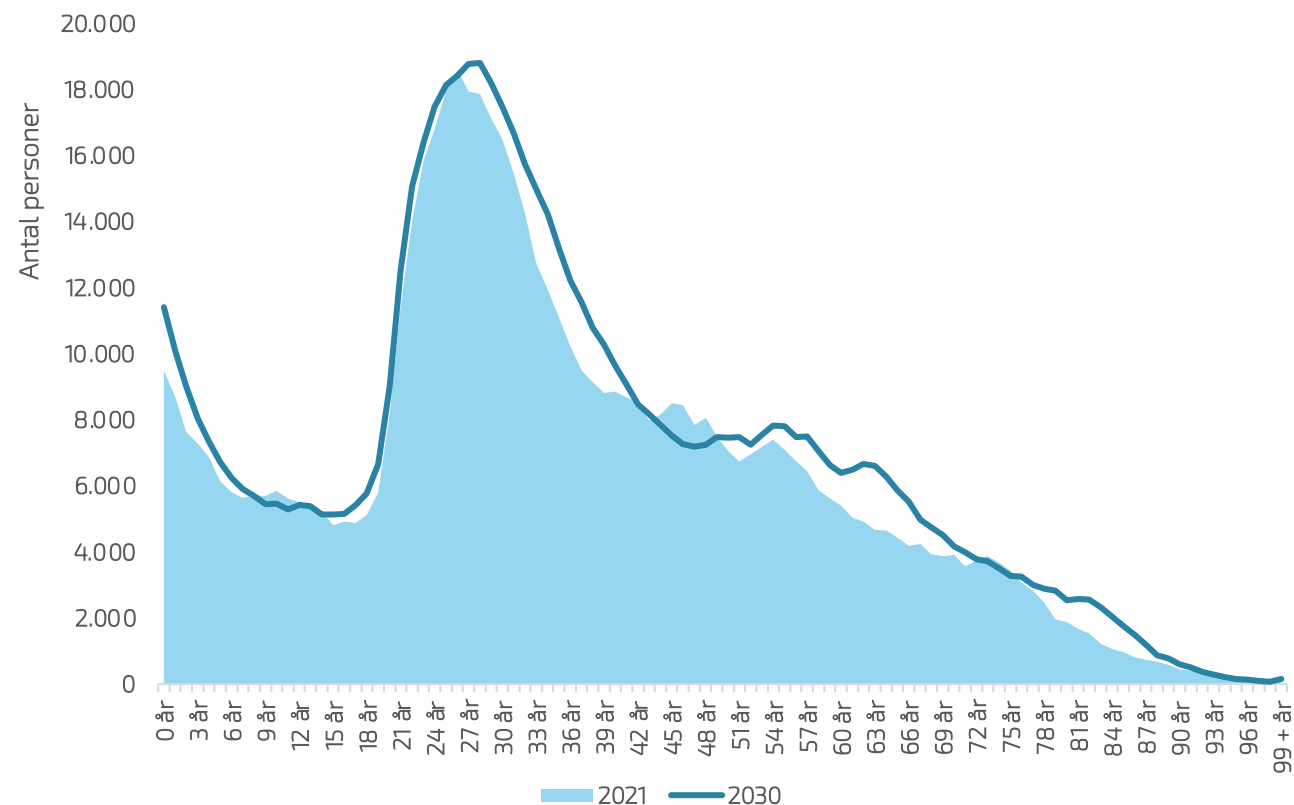
Befolkningen forventes at vokse i København

København forventes at vokse, og den demografiske sammensætning ændrer sig

Københavns Kommune forventes at vokse med omkring 59.000 borgere (9 pct.) frem mod 2030. Det betyder for eksempel, at antallet af borgere over 80 år forventes at vokse med omkring 53 pct. (7.139 borgere), mens gruppen af unge borgere under 10 år forventes at vokse med 10 pct. (6.913 borgere). Desuden forventes antallet af borgere over 60 år at vokse med omkring 24 pct. (21.693 borgere).

Når antallet af borgere generelt forventes at vokse, må man alt andet lige forvente, at behovet for medarbejdere, der leverer velfærdsservices, øges. Det individuelle offentlige forbrug er dog i særdeleshed højt blandt de yngre og ældre borgere. Det påvirker efterspørgslen efter velfærdsfaggrupperne i rapporten. For faggrupperne inkluderet i denne rapport, er det udgifter til sundhed, social beskyttelse og undervisning, der har betydning for den estimerede efterspørgsel. Udgifter til sundhed begynder at vokse fra 50-års alderen, mens udgifter til social beskyttelse (fx børnehaver, plejehjem, mv.) er højest for de 0-14 årige og de 65+ årige. Undervisningsomkostninger er størst blandt de 5-30 årige (Se bilag på side 16).

Befolkningssammensætningen i Københavns Kommune frem mod 2030

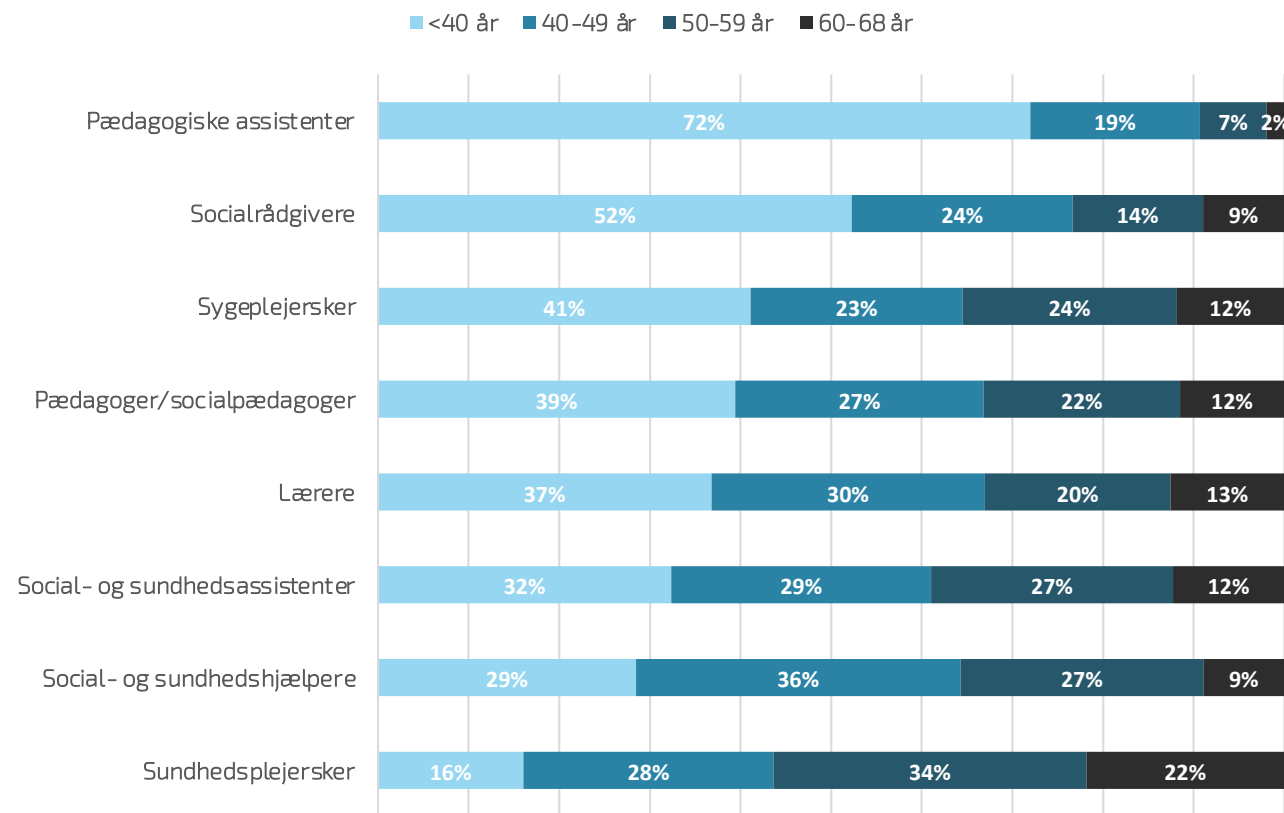
Aldersfordelingen af faggrupper i Københavns Kommune

Alderssammensætningen i de forskellige velfærdsfaggrupper kan påvirke behovet i fremtiden

Betragtes alderen på de ansatte i de forskellige velfærdsfaggrupper, hvis arbejdssted er placeret i Københavns Kommune, ses det tydeligt, at faggrupperne har forskellige alderssammensætninger.

Det fremgår af figuren, at social- og sundhedsassistenter og –hjælpere, lærere og sundhedsplejersker har de laveste andele af ansatte under 40 år af de udvalgte velfærdsfaggrupper. Det betyder, at der for disse grupper må forventes at være en højere andel, som i løbet af de næste 10 år trækker sig fra arbejdsstyrken. Det kommer til udtryk i udbudsfremskrivningen, hvor vi bruger afgangsrater for de respektive velfærdsfaggrupper for aldersgrupperne <35 år, 35-49 år og 50+ år. Det betyder i praksis, at de, som er 40 år eller ældre i dag, vil være 50+ år i 2030 og dermed blive modelleret med en større afgangsrater i fremskrivningen. Den højere afgangsrater skyldes, at der for den ældre aldersgruppe er en højere frekvens af medarbejdere, som træder ud af arbejdsstyrken, fordi de for eksempel bliver sygemeldt, går på efterløn, førtidspension, folkepension og lign. Dette er forsøgt modelleret ind i fremskrivning og vil derfor forventes at sænke udbuddet i 2030, hvis ikke afgang af de ældre medarbejdere dækkes tilstrækkeligt ind af nye medarbejdere og nyuddannede.

Aldersfordeling for ansatte med arbejdssted i Københavns kommune efter faggruppe, sorteret efter aldersfordeling

Kilde: DAMVAD Analytics pba. registerdata fra Danmarks statistik

Note: Viser fordelingen af beskæftigede personer med arbejdssted i København i november 2020 efter velfærdsfaggruppe. Figuren illustrerer beskæftigelsen defineret geografisk i Københavns Kommune, og ikke kun de der er ansat af Københavns kommune.

Særligt ældre årgange forventes at påvirke udbuddet i 2030

Udbudsfremskrivning indikerer, at faggrupper med en høj andel af ældre medarbejdere kan mangle i fremtiden

Betragtes det faktiske udbud i 2020 i forhold til det forventede udbud i 2030, ses det, at nogle af grupperne forventes at vokse, mens andre forventes at falde. En del af forklaringen på dette er den demografiske sammensætning af de ansatte og deres forventede afgang fra arbejdsstyrken, som ikke mødes af en tilsvarende tilgang. Tilgangene estimeres med udgangspunkt i historiske tilgangsandele fra det komprimerede elevregister og DREAMs uddannelsesfremskrivning (se metode og antagelser på side 11 og 12). Senere estimeres betydningen af at udflytte uddannelser på det forventede udbud (se side 9).

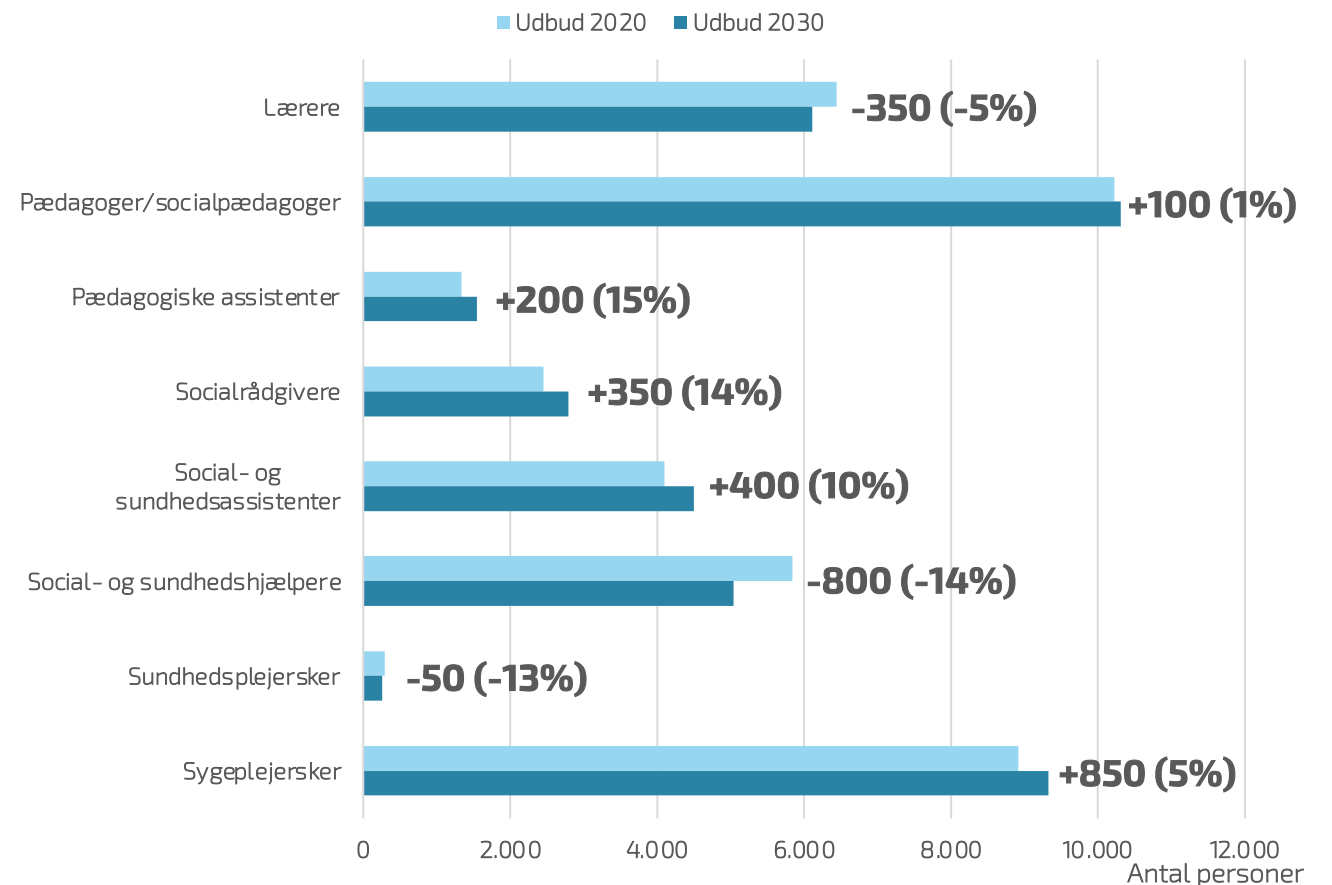
Udbuddet forventes at vokse i grupperne:

- Sygeplejersker
- Socialrådgivere
- Social- og sundhedsassistenter
- Pædagoger/Socialpædagoger
- Pædagogiske assistenter

Mens det forventes at falde i grupperne:

- Sundhedsplejersker
- Social- og sundhedshjælper
- Lærere

Udbuddet i Københavns kommune i dag og det forventede udbud i 2030

Kilde: DAMVAD Analytics pba. registerdata fra Danmarks statistik og DREAM-gruppens uddannelsesfremskrivning.
Note: Udbuddet i 2020 viser antallet af beskæftigede personer i Københavns kommune i november 2020 (geografisk afgrænset). Procentsatsen angiver forskellen mellem udbud i 2030 og 2020 relativt til udbuddet i 2020.

Demografisk efterspørgselsvækst frem mod 2030

Efterspørgslen efter faggrupper inden for velfærdsservice forventes at vokse frem mod 2030 - særligt de, der leverer mere ældrerettet service.

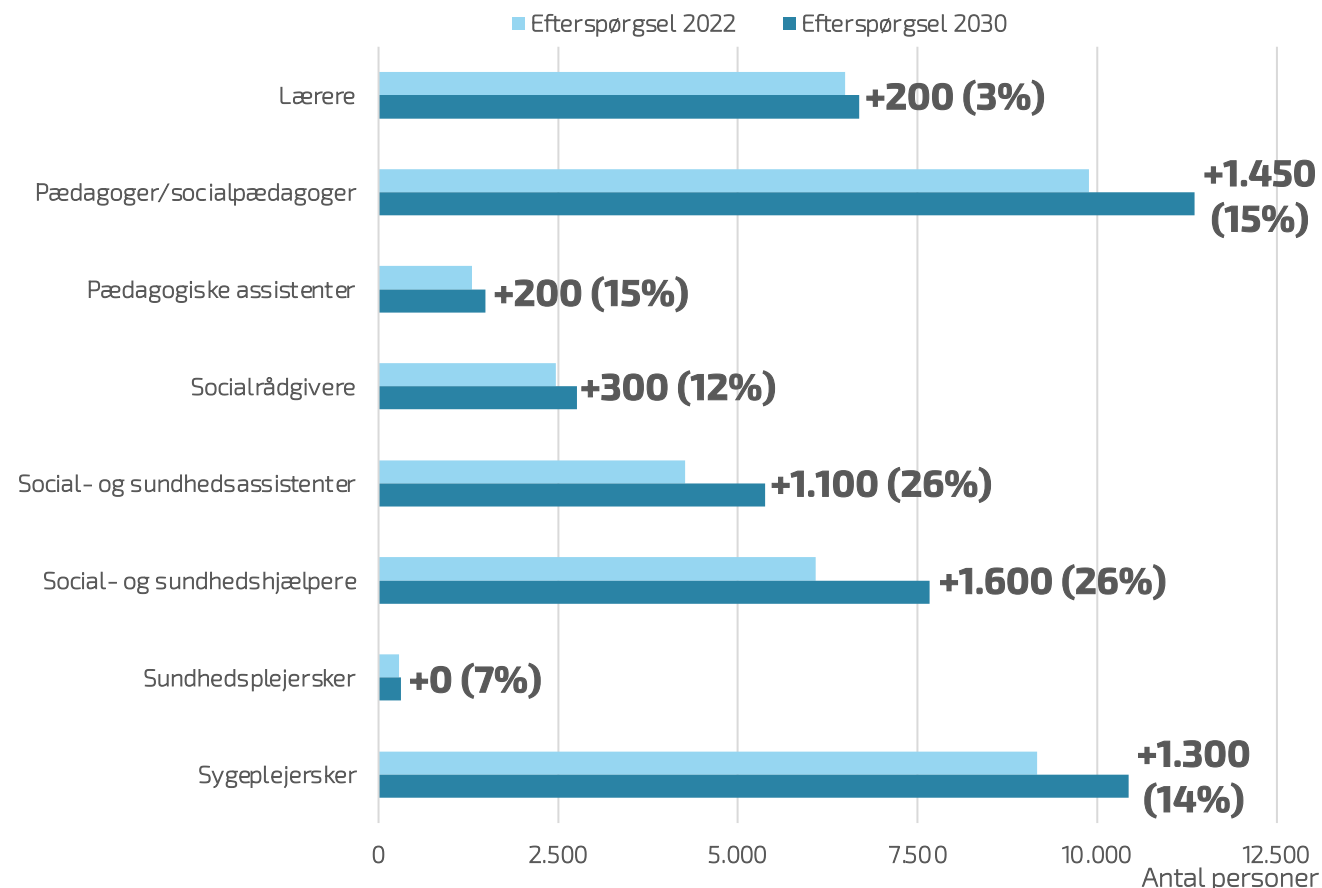
Den demografiske udvikling i Københavns Kommune tilsiger en vækst i efterspørgslen efter medarbejdere for alle faggrupper.

Størst er efterspørgselsvæksten for social- og sundhedsassistenter og -hjælpere, hvilket er drevet af den forventede vækst i antallet af borgere over 65 år. For sygeplejersker, pædagoger/socialpædagoger og socialrådgivere er væksten 12-15 pct., mens lærere og sundhedsplejersker har den laveste efterspørgselsvækst.

Efterspørgselsvæksten i denne fremskrivning er alene drevet af den demografiske udvikling. I praksis påvirkes efterspørgslen også af andre forhold - fx præferencer og befolkningens sundhedstilstand. En senere scenarieberegning tager højde for sidstnævnte (se side 8 om sund aldring). Der er desuden en række forhold, der ikke tages højde for, men som må forventes at have en betydning i retning af højere efterspørgsel:

- Forventninger om et højere offentligt serviceniveau i fremtiden sammenlignet med i dag.
- Potentielle politiske prioriteringer som for eksempel minimumsnormeringer som øger efterspørgslen for et givent antal borgere.

Efterspørgsel efter velfærdsfaggrupper i Københavns Kommune

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik, DREAM og Københavns Kommune.

Note: Procentsatsen angiver forskellen mellem efterspørgslen i 2030 og 2022 relativt til efterspørgslen i 2022.

Sammenstilling af udbud og efterspørgsel i 2030

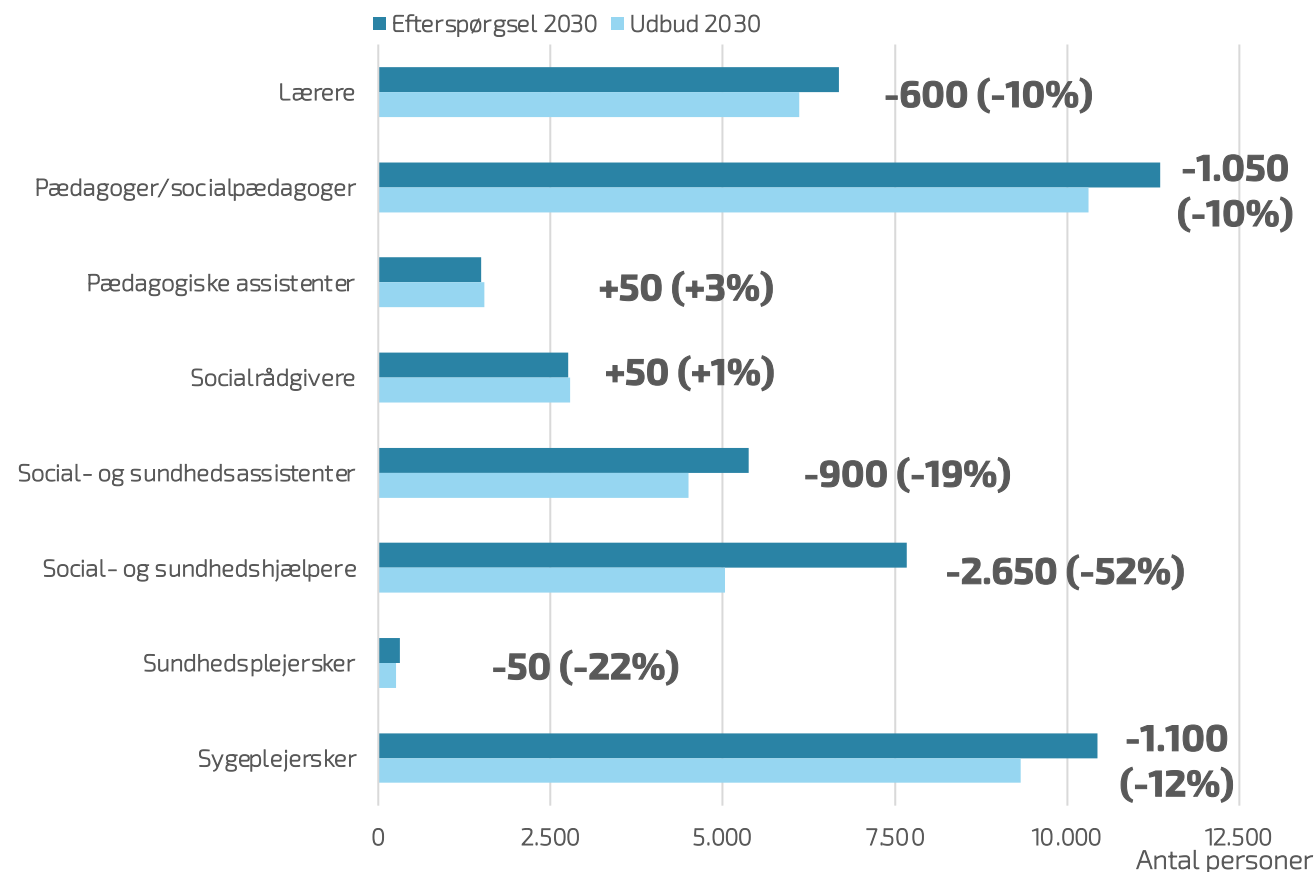
Fremskrivning og sammenstilling af udbud og efterspørgsel i 2030 indikerer mangel på medarbejdere i de fleste velfærdsfaggrupper

Når man sammenstiller fremskrivningen af udbuddet og efterspørgslen, fremgår den forventede mangel på hver velfærdsfaggruppe i 2030.

Fremskrivningen indikerer, at manglen forventes at være størst absolut set på social- og sundhedshjælpere givet fremskrivningens antagelser. Dernæst kommer sygeplejersker og pædagoger/socialpædagoger. Hvis vi ser på den relative mangel, er den størst for social- og sundhedshjælpere efterfulgt af for social- og sundhedsassistenter. Forskellen i manglen efter social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter er ikke drevet af forskelle i efterspørgsel, men forskelle i de modellerede tilgang- og afgangsrater. Forskellen er dermed udbudsdrivet i fremskrivningen. Social- og sundhedshjælperene er i fremskrivningen modelleret med en lavere tilgang og en højere afgang.

Som nævnt antager efterspørgselsberegningen, at de ældre i 2030 ser ud som de ældre i 2020. Man må imidlertid forvente, at de ældre i 2030 er i en bedre sundhedstilstand, hvorfor den rent demografisk baserede efterspørgsel muligvis er et overestimat. Beregningen på næste side medtager denne forbedring i sundhedstilstanden blandt de ældre.

Udbud og efterspørgsel efter velfærdsfaggrupper i Københavns Kommune

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik, DREAM og Københavns Kommune.

Note: Procentsatsen angiver forskellen mellem udbud og efterspørgsel relativt til udbuddet i 2030. Udbuddet er geografisk afgrænset til individer med beskæftigelse i Københavns kommune som geografisk enhed. Negative tal/procentsatser angiver forventet mangel på medarbejdere (højere efterspørgsel end udbud).

Udbud og efterspørgsel i 2030 med sund aldring

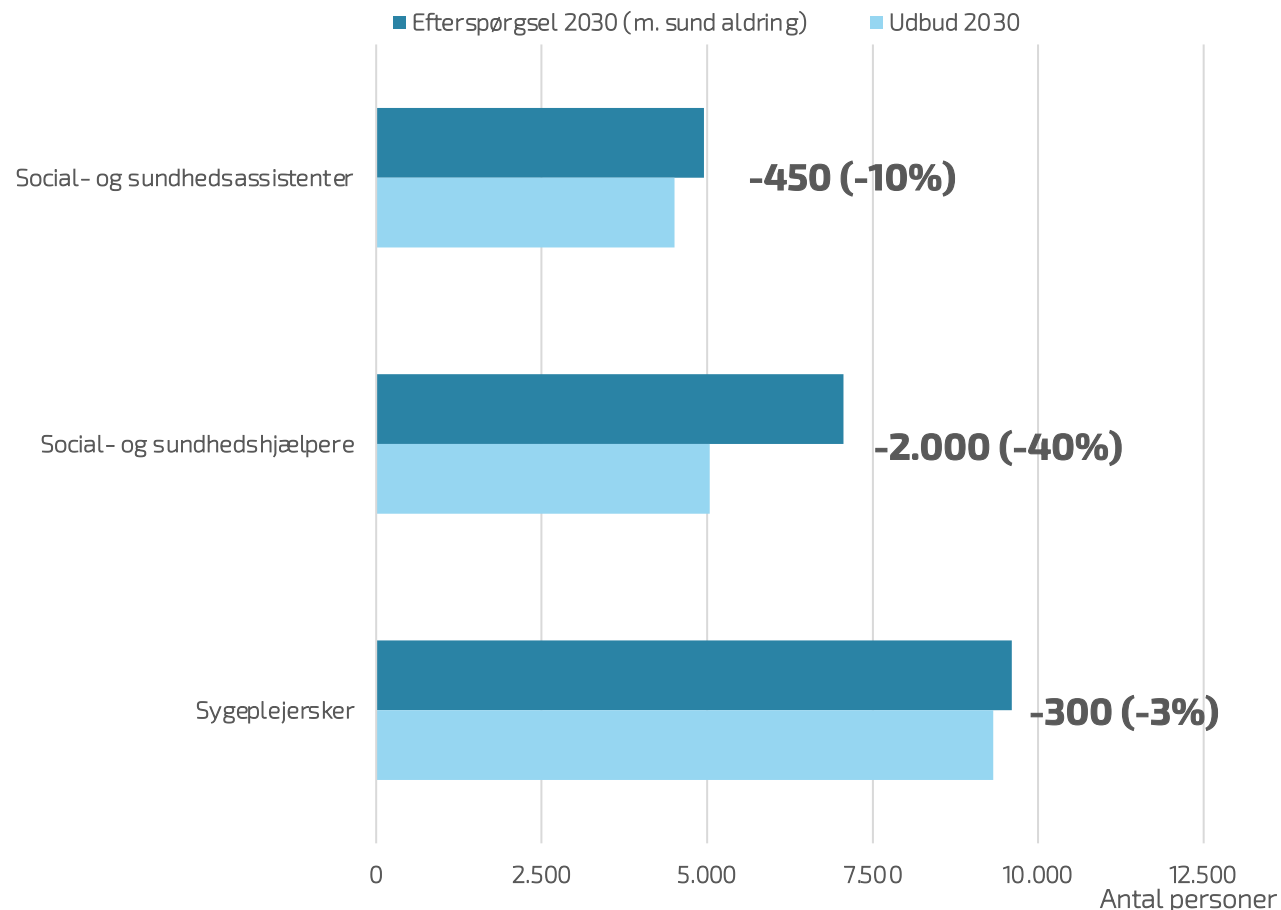
Sund aldring mindsker manglen på de ældrerettede velfærdsfaggrupper, men ikke nok til at fjerne den forventede mangel.

Sund aldring resulterer i mindre mangel på sygeplejersker, social- og sundhedshjælpere og -assistenter. Det skyldes, at det er disse grupper, som beskæftiger sig med ældre borgere, hvorfor fremskrivningen indarbejder omkostningsændringer på netop disse grupper.

I den rent demografiske efterspørgselsfremskrivning kommer der flere ældre i Københavns Kommune som følge af en højere levealder. Men der tages ikke højde for, at den længere levealder må forventes at medføre en bedre sundhedstilstand for en given alder.

I beregningen har vi justeret efterspørgslen, så den tager højde for en bedre sundhedstilstand. Beregningen er baseret på Europakommissionens "The 2021 Ageing Report", som estimerer de offentlige sundhedsudgifter i situationen med og uden sund aldring. Ved sund aldring skal forstås, at alle vundne leveår i fremtiden er ved godt helbred og lav sundhedsefterspørgsel. Dette holdes op imod en situation, hvor halvdelen af de vundne leveår er ved godt helbred, mens den anden halvdel er ved dårligt helbred og sundhedsefterspørgslen er høj. Forholdet mellem disse situationer indarbejdes i fremskrivning og medfører dermed en lavere efterspørgsel i 2030 i sund aldring scenariet.

Udbud og efterspørgsel efter velfærdsfaggrupper i Københavns Kommune

Kilde: DAMVAD Analytics på baggrund af Danmarks Statistik, DREAM og Københavns Kommune.

Note: Procentsatsen angiver forskellen mellem udbud og efterspørgsel relativt til udbuddet i 2030. Udbuddet er geografisk afgrænset til individer med beskæftigelse i Københavns kommune som geografisk enhed. Negative tal/procentsatser angiver forventet mangel på medarbejdere (højere efterspørgsel end udbud).

Betydningen af udflytning af uddannelser

Udflytning af uddannelsespladser forventes at mindske udbuddet i de berørte velfærdsfaggrupper.

Vi har beregnet et alternativt scenarie for udbuddet af velfærdsfaggrupper i 2030, som tager højde for udflytningen af relevante uddannelser væk fra de største byer.

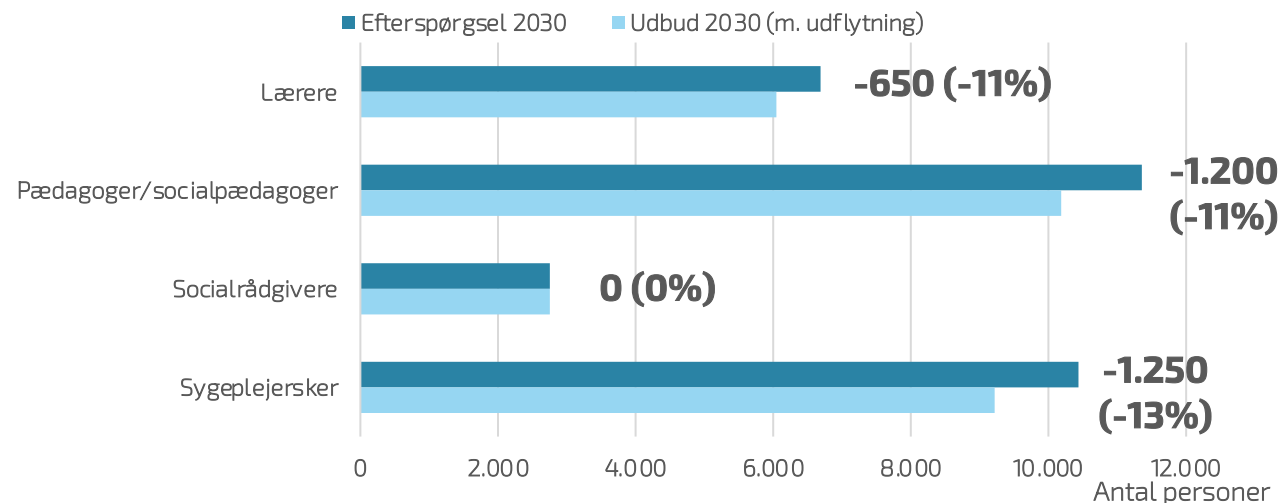
En udflytning af uddannelsespladser forventes at mindske udbuddet af velfærdsfaggrupper i Københavns Kommune, men kun i et mindre omfang – en reduktion på lidt over 1 pct., afhængig af den konkrete gruppe ved 400 pladser og omkring 1,6 pct. ved 550 pladser.

Ifølge sektorplanen til den politiske aftale om "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" udflyttes minimum 400 pladser og potentielt op til 550 uddannelsespladser på de fire store velfærdsuddannelser fra København.

Det forventes at påvirke udbuddet af velfærdsfaggrupper i København, blandt andet fordi en andel vil blive fastholdt i området, hvor de tager deres uddannelse. I rapporten "Professionshøjskolernes tiltrækning og fastholdelse af dimittender" estimeres omfanget af fastholdelse.

Da udflytningen finder sted mellem 2022 og 2030 antager vi, at studiepladserne er ligeligt fordelt over perioden, samt at halvdelen af de studerende vil nå til at gøre uddannelsen færdig. Det er estimeret, at 57 pct. fastholdes i lokalområdet i en periode efterfølgende, jf. føromtalt rapport.

Udbudsreduktion i Københavns Kommune som følge af udflytning af 400 studiepladser

	Udbudspåvirkning af Udflytning (400 : 550 pladser)	Mangel standardscenariet	Mangel Udflytningsscenariet (400 : 550 pladser)
Lærere	1,1% : 1,5%	-600 (-10%)	-650 (-11%) : -650 (-11%)
Pædagoger/ socialpædagoger	1,3% : 1,8%	-1.050 (-10%)	-1.150 (-11%) : -1.200 (-12%)
Socialrådgivere	1,3% : 1,8%	+50 (3%)	0 (0%) : 0 (0%)
Sygeplejersker	1,2% : 1,6%	-1.100 (-12%)	-1.200 (-13%) : -1.250 (-14%)

Kilde: DAMVAD Analytics på Danmarks Statistik, DREAM og Københavns Kommune.

Note: Procentsatsen angiver forskellen mellem udbud og efterspørgsel relativt til udbuddet i 2030. Udbuddet er geografisk afgrænset til individer med beskæftigelse i Københavns kommune som geografisk enhed. Negative tal/procentsatser angiver forventet mangel på medarbejdere (højere efterspørgsel end udbud).

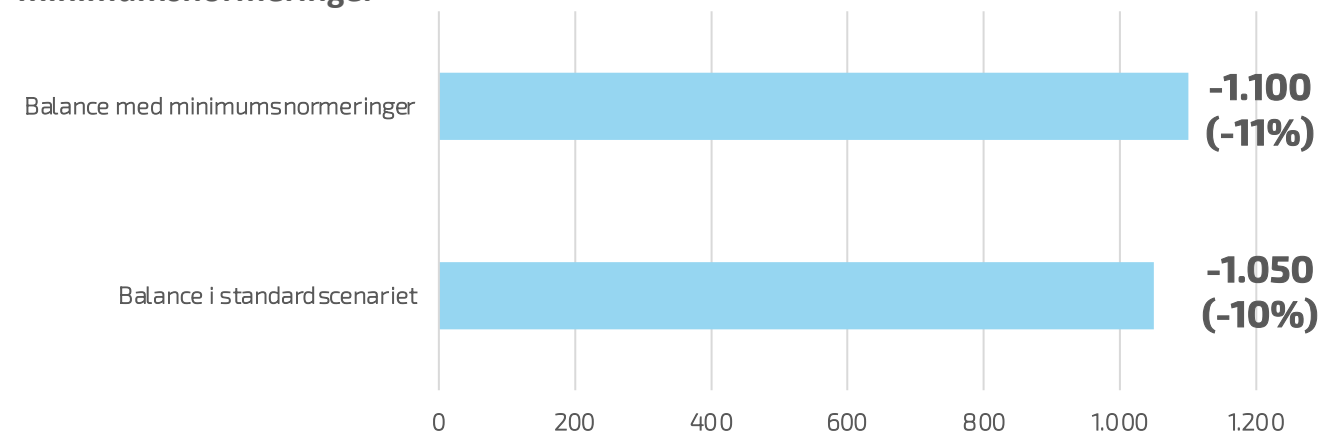
Betydningen af minimumsnormeringer

Minimumsnormeringer forventes at øge manglen på pædagoger. Påvirkningen af minimumsnormeringer er dog begrænset. Den begrænsede påvirkning skyldes normeringerne i 2020, som er tæt på minimumsnormeringerne.

I dette scenarie har vi beregnet effekterne af minimumsnormeringer på forholdet mellem udbud og efterspørgsel efter pædagoger/socialpædagoger i 2030. Minimumsnormeringer påvirker fremtidens behov gennem øget efterspørgsel efter pædagoger som følge af at skulle levere et højere serviceniveau. Scenariet er beregnet med udgangspunkt i, hvor mange flere pædagoger der skulle arbejde i Københavns Kommune i 2020 for at nå minimumsnormeringerne. Det nødvendige udbud er derefter fremskrevet med den demografiske udvikling og omregnet til gruppen pædagog/socialpædagog.

Jf. tal fra Statistikbanken var normeringerne i København i 2020 tæt på minimumskravet på 3 børn pr. voksen i daginstitutionerne for de 0-2 årige og 6 børn pr. voksen i daginstitutionerne for de 3-5 årige (se s. 17 i bilag for udvikling mellem 2015-2020). Den begrænsede indflydelse fra minimumsnormeringerne skal ses i lyset af dette. Fremskrivningen indikerer, at efterspørgslen efter pædagoger vokser med 0,6 pct. svarende til omkring 50-100 ekstra pædagoger i 2030. Københavns kommune har dog en målsætning om, at 66% af det pædagogiske personale skal være pædagogisk uddannet. Det vil trække i retning af højere efterspørgsel i 2030 end beregnet i scenariet, da andelen i dag er omkring 51%.

Mangel efter pædagoger i Københavns Kommune som følge af minimumsnormeringer

	Efterspørgselspåvirkning af minimumsnormeringer	Mangel Standardscenariet	Mangel Minimumsnormeringer
Pædagoger/ Socialpædagoger	0,6%	-1.050 (-10 %)	-1.100 (-11 %)
		2019	2020
Normeringer i	Daginstitution 0-2 år	3,2	3
Københavns Kommune	Daginstitution 3-5 år	6,5	6,1

Metode anvendt i denne analyse

Metode

Tallene for udbud og efterspørgsel i denne rapport bygger på en fremskrivning. Det betyder, at tallene er usikre, da de afhænger af en række forskellige antagelser. Antagelserne er præsenteret mere eksplicit på næste side. I modellen fremskriver vi:

- Udbuddet af personer, der har gennemført en velfærdsuddannelse og arbejder i Københavns Kommune (afgrænset geografisk efter arbejdssted).
- Den offentlige efterspørgsel efter personer med en af disse uddannelser i Københavns Kommune.

Fremskrivningerne laves med udgangspunkt i DREAM-gruppens uddannelsesfremskrivning, Københavns kommunes befolkningsfremskrivning samt data fra Danmarks Statistiks registre.

Efterspørgslen fremskrives på baggrund af den forventede demografiske udvikling frem mod 2030 vægtet med relevante offentlige omkostninger i de aldersgrupper, som serviceres af den enkelte velfærdsfaggruppe. Efterspørgslen efter social- og sundhedsassistenter fremskrives f.eks. med udgangspunkt i udviklingen i antallet af personer over 64 år vægtet med 5-års aldersgruppens offentlige forbrug inden for social beskyttelse.

Udbuddet fremskrives pba. DREAM-gruppens uddannelsesfremskrivning kombineret med gennemsnitlige aldersbetingede tilgangs- og afgangsrater fra Danmarks Statistiks registre, samt hvor stor andelen, som har gennemført en velfærdsuddannelse og er ansat på en arbejdsplads i Københavns Kommune, udgør af den samlede MVU-gruppe historisk. De gennemsnitlige afgangsrater beregnes over perioden 2010-2020 for tre aldersgrupper: under 35 år, 35-50 år og 50-68 år. Tilgangsraterne er regnet som den gennemsnitlige andel hver af velfagsfaggrupperne udgjorde af MVU-uddannede fra 2010-2020.

Det bør bemærkes, at fremskrivningen tager udgangspunkt i det faktiske serviceniveau i 2020 vægtet med de individuelle offentlige omkostninger fra 2013 indekseret til 2020. Såfremt der allerede er mangel på en faggruppe i 2020, vil denne mangel skulle lægges oveni den forventede mangel i 2030. Fremskrivningen beregner dermed det forventede behov for personer inden for de udvalgte velfærdsfaggrupper, der er nødvendigt for at kunne opretholde et serviceniveau i 2030 som i 2020, hvad end det er for lavt eller for højt i udgangspunktet. Forventes det, at serviceniveauet skal være højere i 2030 end i 2020, vil det alt andet lige øge efterspørgslen efter de berørte velfærdsfaggrupper og trække i retning af større mangel.

Ydermere er fremskrivningen drevet af demografi og tager dermed ikke højde for potentiel opgaveflytning. Såfremt der flyttes opgaver f.eks. fra region til kommune, eller der flyttes opgaver mellem faggrupper, vil det påvirke den forventede mangel efter de berørte velfærdsfaggrupper i 2030.

Antagelser i denne analyse

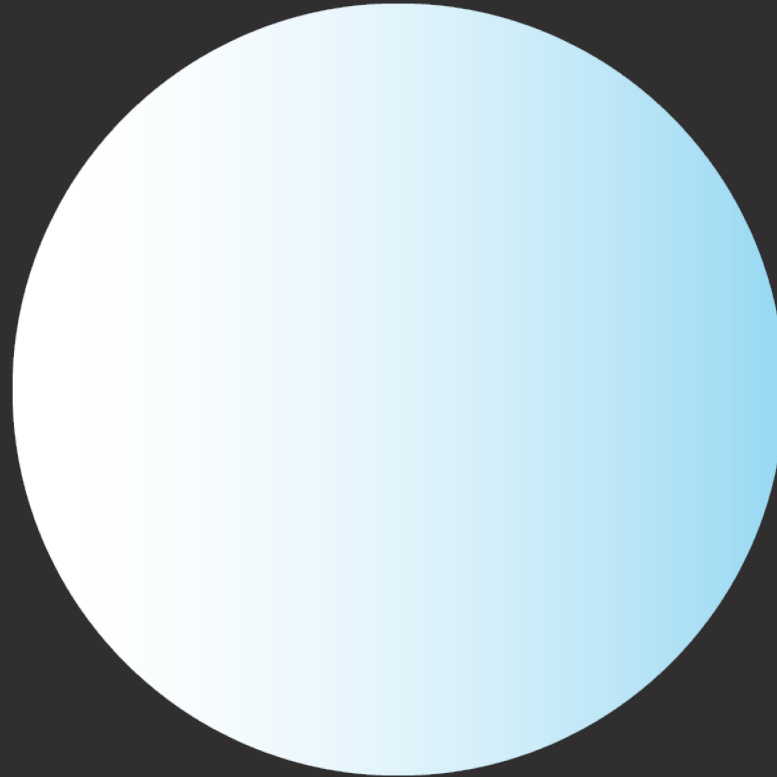
Antagelser

Velfærdsfaggrupperne (defineret ud fra deres uddannelser) med beskæftigelse i København (geografisk afgrænset) udgør samme andel af de MVU-uddannede i 2030 som i 2020.

- I. De gennemsnitlige aldersbetingede tilgangs- og afgangsrater vil være de samme i 2030 som de gennemsnitlige historiske rater.
- II. De individuelle offentlige udgifter vil have det samme relative forhold til hinanden på tværs af aldersgrupper og udgiftsgrupper.
- III. Efterspørgslen efter velfærdsfaggrupper følger udviklingen i det forventede offentlige forbrug for de relevante omkostningsområder og aldersgrupper.
- IV. Efterspørgslen tager udgangspunkt i udbuddet af velfærdsfaggrupper i 2020. Det betyder, at efterspørgslen fremskrives med udgangspunkt i serviceniveauet i 2020. Serviceniveauet antages dermed som minimum at være det samme i 2030. Eventuelle eksisterende mangler efter velfærdsuddannede skal dermed lægges oveni fremskrivningen.
- V. Opgaverne, der løses af kommunen og de forskellige velfærdsfaggrupper, vil være de samme og løses med samme effektivitet i 2030 som i 2020. Det betyder dermed, at vi indirekte antager, at der ikke er teknologiske gevinster frem mod 2030.

Beregningerne i denne rapport lægger sig op af metoden brugt i den nationale rapport "Behovet for velfærdsuddannede i 2030", udarbejdet af DAMVAD Analytics for Danske Professionshøjskoler i 2020. Se antagelser fra den nationale rapport i bilag (side 18).

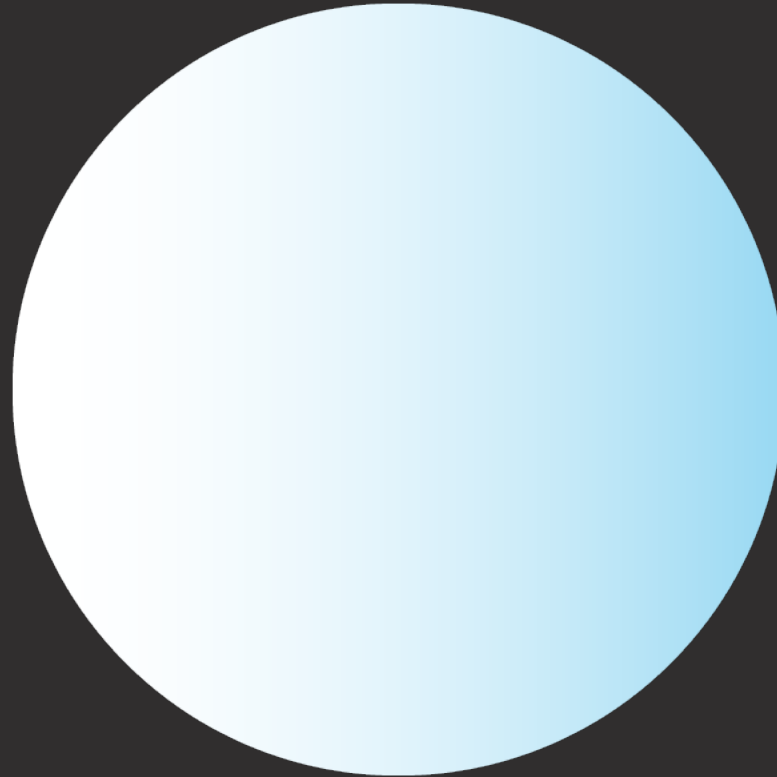
Litteraturliste

Litteratur

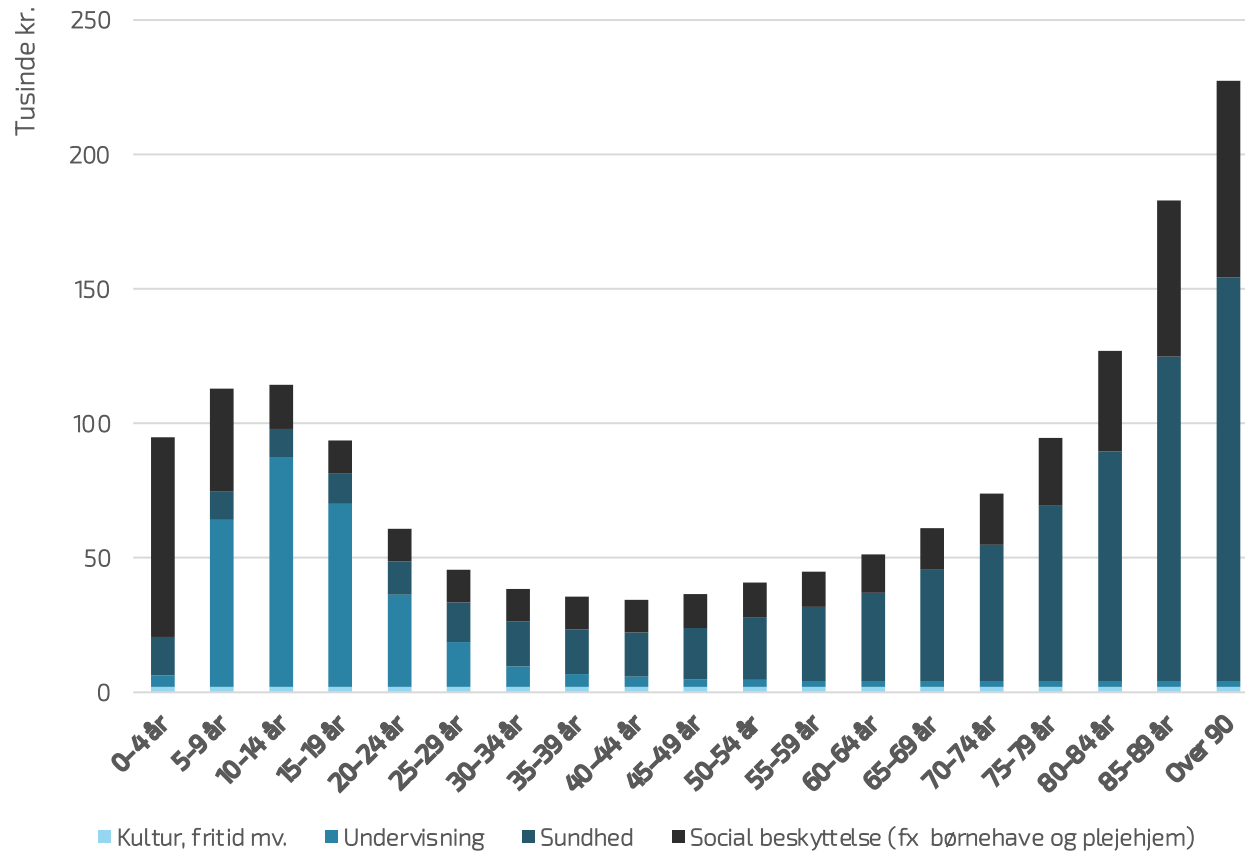
- I. Behovet for velfærdsuddannede i 2030 – prognose fordelt på landsdele, DAMVAD Analytics, 2021.
- II. Professionshøjskolernes tiltrækning og fastholdelse af dimittender, DAMVAD Analytics, 2018
- III. Finansredegørelse 2014, Finansministeriet, 2014.
- IV. The 2021 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070), EU Commission – Economic and Financial Affairs, Institutional Paper 148, 2021.

Bilag

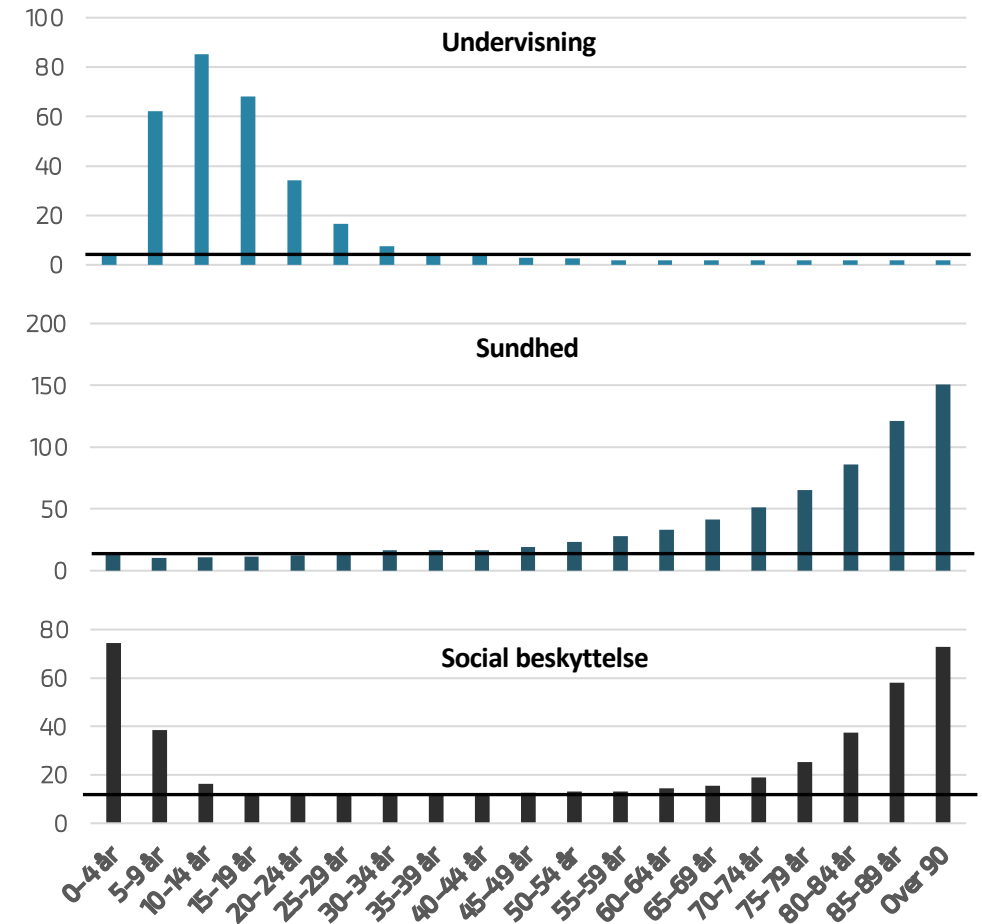

Individuelle offentlige omkostninger og omkostninger modelleret ind i efterspørgslen efter de enkelte velfærdsfaggrupper

Individuelt offentligt forbrug efter forbrugstype og indekseret til 2020

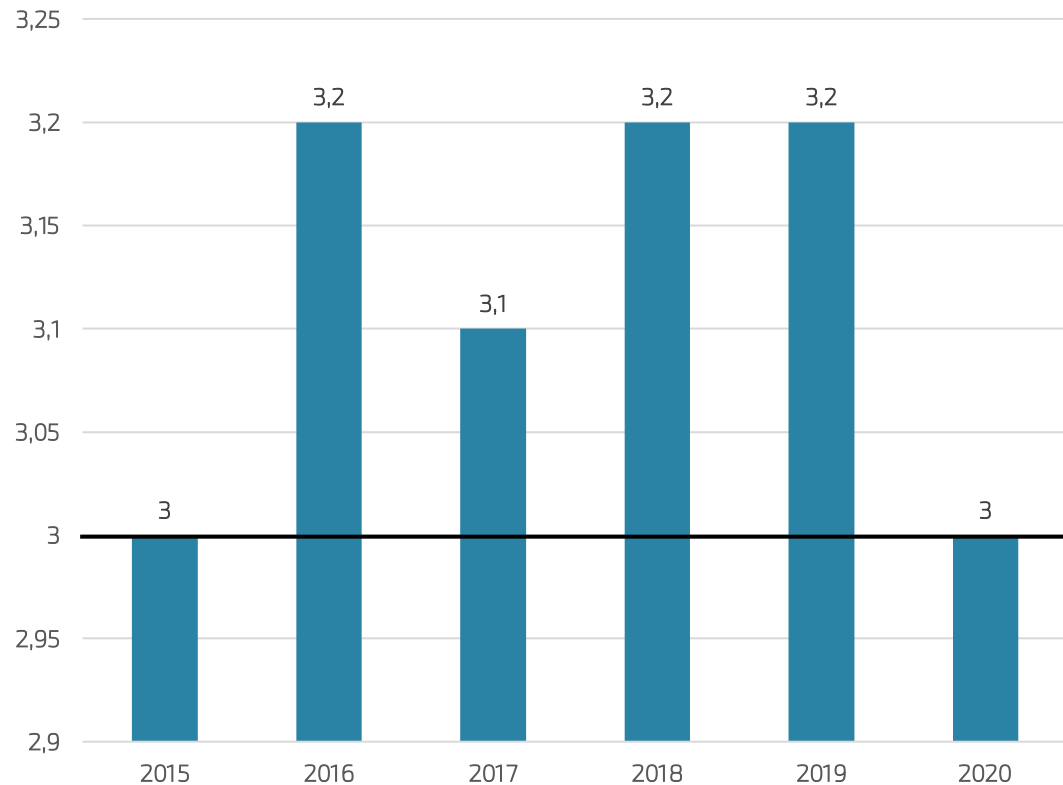

Kilde: DAMVAD Analytics pba. tal fra Finansministeriets Finansredøgørelse 2014

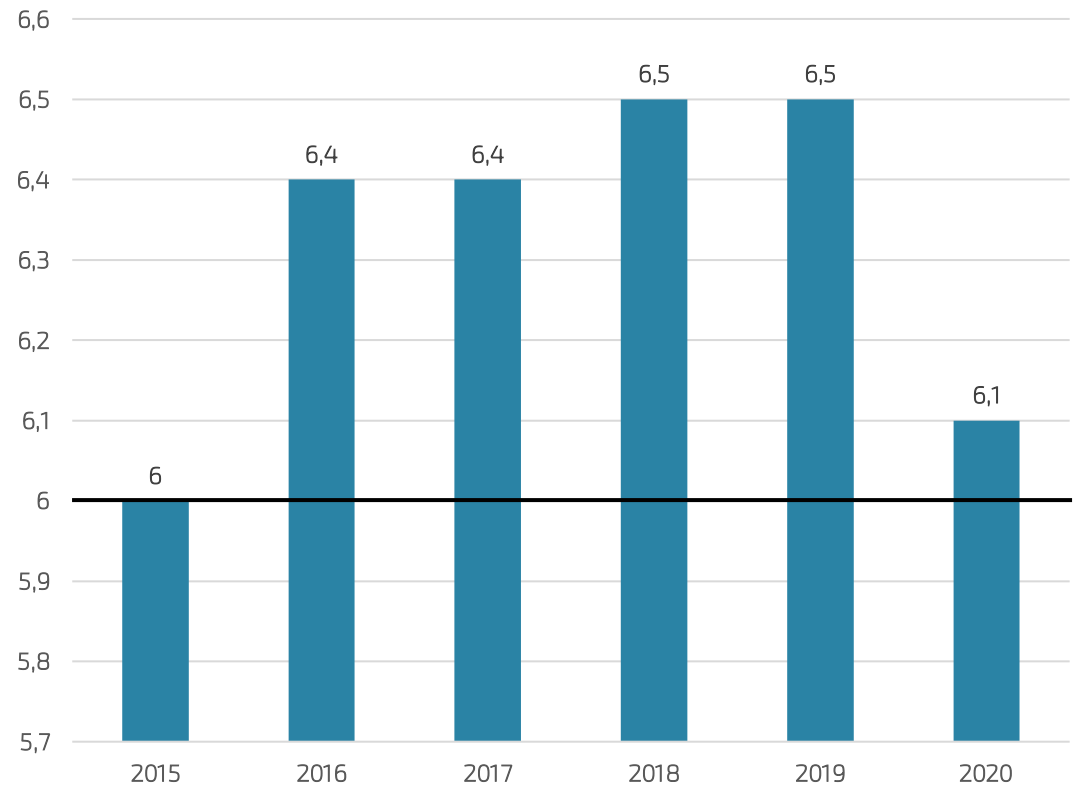

Normeringer i Københavns Kommune

Normeringer, daginstitution 0-2 år, 2015-2020

Normeringer, daginstitution 3-5 år, 2015-2020

Kilde: Statistikbanken: BOERN3

Antagelser og metode fra national rapport udført for Danske professionshøjskoler i 2020.

Bemærk at disse antagelser er indsat direkte fra den nationale rapport udført i 2020. Antagelserne listet nedenfor indgår derfor ikke nødvendigvis i analysen for Københavns kommune. Antagelserne er indsat som et opslagsværktøj og som baggrundsmateriale. For gældende metode og antagelser brugt i analysen for Københavns kommune se *Metode anvendt i denne analyse* (s. 11) og *Antagelser i denne analyse* (s. 12).

Efterspørgselsantagelser

- 1 Vi antager, at det individuelle offentlige forbrug pr. person i en given aldersgruppe holdes konstant. Denne antagelse forudsætter, at serviceniveauet på velfærdsområderne opretholdes frem mod 2030 - selv i fravær af teknologisk udvikling. Hvis teknologisk udvikling gør, at vi i fremtiden kan opnå samme serviceniveau for færre midler, overvurderer vi således den fremtidige efterspørgsel. Dette ses dog ikke som en stor udfordring for analysen, idet der generelt er et politisk ønske om løbende at forbedre den service, der leveres i det offentlige.
- 2 Vi antager dernæst, at når det offentlige forbrug inden for et område stiger, så øges efterspørgslen efter personer, der arbejder på det område. Vi fordeler derfor alle personer i Danmark, der har en af de fire velfærdsuddannelser, på de fire områder og fremskriver behovet for dem ud fra væksten i udgifterne på velfærdsområdet.
- 3 Vi antager, at vi i 2018 har præcis den mængde sygeplejersker, socialrådgivere og pædagoger ansat inden for deres velfærdsområder, der er behov for, således at efterspørgslen efter velfærdsuddannede er lig udbuddet i 2018. Denne antagelse synes at holde, eftersom arbejdsmarkedsbalancen i 2020 indikerer overordnet balance mellem udbud og efterspørgsel efter velfærdsuddannede i Danmark. Dog er der regionale udfordringer. For lærerne antager vi, at andelen af ikke-læreruddannede undervisere i folkeskolen er konstant frem mod 2030, og at vi dermed har den korrekte efterspørgsel ved at medtage denne mangel.
- 4 Vi antager, at efterspørgslen efter velfærdsuddannede, der arbejder i andre brancher end de fire velfærdsområder, stiger med den historiske vækst i antal velfærdsuddannede i andre brancher fra 2010-2018. Det skyldes, at efterspørgslen efter denne restgruppe ikke direkte bestemmes af den demografiske udvikling. Det kan fx være personer, der aktivt søger væk fra deres fag. Denne fremgangsmåde har størst betydning for fremskrivningen af efterspørgslen efter socialrådgivere, da 63 pct. af disse arbejder i andre brancher jf. tabel 3.1. Øvrige efterspørgselsfremskrivninger, herunder den nylige rapport 'Udbud og efterspørgsel efter SOSUuddannede' fra KL (2020), holder denne gruppe konstant, men eftersom vi ser en stor historisk vækst i denne gruppe, antages det at efterspørgslen efter gruppen fortsat vil øges frem mod 2030.

Udbudsantagelser

- 1 Vi antager, at afgang er den samme i 2030, som gennemsnittet for perioden 2010-2018 for de forskellige aldersgrupper. Afgangen er meget afhængig af alder, og derfor opdeles der på 3 aldersgrupper: under 35 år, 35-50 år og 50+ år. Afgangen i 2018 for hver af de fire velfærdsuddannelser i de tre aldersgrupper kan ses i figur 5.3.
- 2 Den anden og sidste antagelse, som lægges ned over DREAM-modellen, er velfærdsuddannelsernes andel af det samlede udbud af professionsbacheloruddannede i 2018 og 2030. Disse andele ganges ned over antallet af professionsbachelorere fra DREAM-modellen, når der er taget højde for afgang. Her tages der igen udgangspunkt i de tre aldersgrupper: under 35 år, 35- 50 år og 50+ år. Først udregnes velfærdsuddannelsernes andel af gruppen af professionsbacheloruddannede i 2018. Dvs. at vi fx udregner, hvor meget sygeplejerskerne under 35 år udgør af de samlede professionsbachelorere under 35 år i 2018. Dette gøres for alle fire velfærdsuddannelser i de tre aldersgrupper. Se figur 4.2. Dernæst estimeres velfærdsuddannelsernes andel af gruppen af professionsbachelorere i 2030. Dette estimeres ved at fremskrive kohorter. For eksempel vil personer i alderen 35-50 år i 2030 være mellem 23 og 38 år i 2018. I 2018 udgør sygeplejerskerne i alderen 23-38 år 15 pct. af det samlede antal af professionsbacheloruddannede i denne aldersgruppe, og derfor antages det, at 15 pct. af de professionsbacheloruddannede i alderen 35-50 år i 2030 vil være sygeplejersker. Samme fremgangsmåde bruges for dem, der er 50+ i 2030. For den yngste aldersgruppe anvendes en anderledes metode. Det skyldes, at de vil være under 23 år i 2018, og dermed vil de færreste have færdiggjort deres professionsbacheloruddannelse. Derfor anvendes i stedet tal for tilgangen til uddannelserne fra 2015-2019, da de delvist kan forudsige udviklingen i nyuddannede de kommende år. Fx fylder sygeplejersker ca. 12 pct. af den samlede tilgang til professionsbacheloruddannelser i perioden 2015-2019, hvorfor denne andel bruges som proxy for, hvor meget sygeplejersker under 35 i år 2030 vil udgøre af det samlede antal professionsbacheloruddannede under 35 år. Jf. figur 4.2 ses det, at velfærdsuddannelsernes andel af det totale antal professionsbacheloruddannede generelt er lavere i 2030 end i 2018, undtagen for socialrådgiverne. Denne udvikling afspejler, at socialrådgiverne og øvrige professionsbachelorere generelt er begyndt at fylde mere i antallet af nyuddannede det seneste årti.